Dosarul nr. 2-18317/21
2-211135-12-2-29072021-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

12 martie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Daniela Odajiu, Matfei Eugenia

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Lupașco Serghei către „Moldelectrica" ÎS privind înlăturarea obstacolelor,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

La 27 iulie 2021, Lupașco Serghei s-a adresat cu acțiune în instanță împotriva ÎS "Moldelectrica" solicitând obligarea să elibereze acord la construcția casei de locuit cu atelier auto și spălătorie și strămutarea LAE de 110 KV amplasată lângă terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118 la o distanța securizată.

În motivarea acțiunii a indicat faptul că la data de 05 iunie 2020 reclamantul Lupașco Serghei a devenit proprietarul terenului destinat pentru construcție, situat pe adresa raionul Soroca, or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 118. Pe terenul respectiv a fost amplasată și construcția (casa de locuit).

La data de 04 martie 2020 reclamantul împreună cu alți coproprietari Lupașco Olesea și Racu Evghenii au obținut Certificat privind demolarea clădirii.

După efectuarea tuturor lucrărilor de demolare a clădirii, la care nu a făcut obiecții nici o autoritate de stat, la data de 18 iulie 2020 reclamantul a depus cerere privind eliberarea certificatului de Urbanism, la care a anexat proiectul casei de locuit cu atelier auto și spălătorie.

La etapa respectivă au apărut problemele cu pârâtul și anume refuzul ÎS "Moldelectrica" să semneze acordul la lucrările de construcție solicitate din motiv că nu este respectată distanța de 20 m de la LEA cu tensiunea de 110 kV.

Reclamantul menționează faptul că de către Agenția Serviciilor Publice a RM, Departamentul Cadastru a fost eliberată informația precum că "Casa de locuit situată pe adresa or. Soroca. str. Ștefan cel Mare 118 a fost construită la data de 23.08.1973".

Reclamantul este convins că LEA a fost trasă după construirea casei, dar nu au informația directă, cu toate că a întreprins toate masurile pentru a stabili data exactă a tragerii LAE. Prin aceasta pot constata că pârâtul din start de sine stator a încălcat prevederile normelor de instalare a LAE.

La moment prin refuzul de a semna acordul la efectuare a construcție ÎS "Moldelectrica", încalcă grav dreptul de proprietate a reclamantului și dreptul lui de folosință, apărat de Constituția Republicii Moldova, Codului Civil și art. 1 Protocolului 1 CEDO.

Reclamantul susține că existența LEA nu este impediment în folosirea de proprietar a terenului lui. Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 22 Legii cu privire la energie electrică nr. 107 din 27.05.2016 ” Asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție, cu acordul proprietarilor, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de construire, reabilitare, retehnologizare, respectiv, de exploatare și de întreținere a rețelelor electrice, beneficiază de următoarele drepturi: a) dreptul de uz (folosință) asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construirii, reabilitării sau retehnologizării rețelelor electrice; b) dreptul de uz (folosință) asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor electrice prin efectuarea reviziilor, reparațiilor și a altor intervenții necesare; c) servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană a terenului pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a rețelelor electrice cu ocazia intervenției în scopul retehnologizării, reparației, reviziei și al înlăturării consecințelor avariilor, precum și pentru accesul la locul lor de amplasare; d) dreptul de a obține restrîngerea sau sistarea unor activități care ar pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activități; e) dreptul de acces la terenul unde se află rețelele electrice.

(2) Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să notifice în scris proprietarul terenurilor sau al bunurilor, care poate fi afectat ca urmare a lucrărilor la rețelele electrice, cu excepția cazurilor de avarii, situație în care proprietarul este înștiințat în termenul cel mai scurt posibil.

(3) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la alin.(l), operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să asigure degajarea terenului și repunerea lui în situația inițială.

(4) Operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile prevăzute la alin.(l) și să plătească proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menționate, inclusiv în cazul înlăturării consecințelor avariilor.”

Reclamatul dorește să atragă atenția instanței că din informația de care dispune, nici un aviz nu a fost expediat proprietarilor terenului în cauza și nici un acord pârâtul nu a primit.

Conform prevederilor art. 23 Legii sus menționate ” Dreptul de uz (folosință) asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcției, reabilitării sau retehnologizării rețelelor electrice se stabilește prin contract, încheiat cu proprietarul terenului, și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție pot, cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al imobilului: a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații, necesare executării lucrărilor; b) să îndepărteze materiale și să capteze apă, în condițiile legii; c) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier; d) să oprească ori să restrîngă activități ale proprietarului în măsura strict necesară executării lucrărilor menționate.

(2) Dreptul de uz (folosință) prevăzut la alin.(l) încetează la expirarea termenului stabilit pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen, la data finisării anticipate a lucrărilor sau la. data sistării acestora. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată de îndată proprietarului.

(3) Dreptul de uz (folosință) asupra, terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor electrice, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se stabilește prin contract, încheiat cu proprietarul, și se întinde pe toată durata de funcționare a rețelelor electrice, iar exercitarea lui se face ori de cîte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor electrice. În exercitarea dreptului

menționat, operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție pot, cu acordul prealabil al proprietarului: a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și pentru alte intervenții, necesare asigurării funcționării normale a. rețelelor electrice; b) să instaleze utilaje și să. lucreze cu acestea; c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrîngă activități ale proprietarului în măsura și pe durata strict necesară în vederea executării activităților de întreținere, de revizii, de reparații sau de alte intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor electrice. ”

Reclamantul mai menționează că pârâtul ”Moldelectrica” IS nu-are nici un contract cu foștii sau actualii proprietari al terenului situat pe adresa or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 118.

Reieșind din cele relatate constată cu certitudine, ca ”Moldelectrica” ÎS a încălcat normele de Securitate la momentul instalării LAE și prin refuzul de a semna acordul la construcție încalcă grav drepturile reclamantului.

Luând în considerație că la data de 02 octombrie 2020 ”Moldelectrica” ÎS a respins cererea de a semna acordul și înlăturarea obstacolelor în dreptul de proprietate, sunt nevoiți să se adreseze către instanța de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul a depus cerere de concretizarea acțiunii ce ține de temeiurile juridice, astfel indicând faptul că în acțiunea înaintată din greșeală s-a făcut referire la art. 22 și 23 din Legea cu privire la energetică nr. 107 din 27.05.2016. Indică astfel să este o greșeală tehnică și s-a avut în vedere prevederile art. 57 alin (2) și art. 58 alin (1) al Legii .

Totodată s-a solicitat atragerea în calitate de intervenient accesoriu coproprietarul terenului Lupașco Olesea. (f.d. 117-121)

În ședința de judecată reclamatul Lupașco Serghei și reprezentatul reclamantului Cecalenco Denis au susținut integral acțiunea depusă inițial și cea concretizată solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul pârâtului ÎS ”Moldelectrica” în ședința de judecată și în referința depusă acțiunea nu a recunoscut și a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În susținerea poziției a indicat faptul că la 22 septembrie 2020, Lupașco Serghei s-a adresat cu un demers către Î.S.”Moldelectrica” prin care a solicitat eliberarea acordului pentru emiterea certificatului de urbanism și a autorizației de construcție pentru casa de locuit cu atelier auto și spălătorie pe adresa or. Soroca, str. Ștefan cel Mare, 118.

Prin scrisoarea Î.S.“Moldelectrica” nr. 46-39/1365 din 02 octombrie 2020 acestuia i-a fost refuzat în satisfacerea demersului pe motiv că amplasarea viitoarei construcții nimerește în zona de protecție a LEA 110 kv, ceea ce contravine prevederilor legislației în vigoare.

Nefiind satisfăcut cu răspunsul primit la data de 28 ianuarie 2021 în adresa Î.S.”Moldelectrica” a parvenit cererea prealabilă de la Lupașco Serghei prin care se solicita eliberarea acordului la construcția casei de locuit precum și în caz de refuz, cerința de strămutare a LEA 110 kv la o distanță securizată. La cererea dată Î.S. ”Moldelectrica” a prezentat răspunsul argumentat nr.46- 39/335 din 11 martie 2021 cu explicațiile de rigoare.

Ține să reitereze că în vecinătatea terenului din str. Ștefan cel Mare, 118 or. Soroca, într-adevăr este amplasată o linie electrică aeriană de tensiune înaltă 110 kV Soroca-Voroncovo, Soroca-Poroga (anul dării în exploatare 1987) care este proprietatea statului și se află la balanța Î.S. ”Moldelectrica”. Pentru LEA 110 kV potrivit prevederilor legislației în vigoare și reglementările tehnice, este stabilită o zonă de protecție de 20m.

Sectorul energetic și în special obiectele acestuia (rețelele electrice, stațiile electrice) reprezintă un izvor de pericol sporit, datorită cărui fapt sunt elaborate și impuse spre executare anumite reglementări și cerințe specifice cu scopul evitării unor accidentări de persoane,

exploatării normale a rețelelor electrice dar și asigurarea integrității rețelelor electrice și a bunurilor din vecinătatea acestora. În activitatea sa, Î.S.”Moldelectrica” se conduce de prevederile legislației în vigoare și acționează în corespundere cu acestea. Astfel, în vederea neadmiterii cărorva ilegalități în examinarea demersului înaintat de Lupașco Serghei, cu scopul constatării și verificării în teritoriu a situației, pe data de 04.03.2021 a fost organizată o deplasare repetată la fața locului a reprezentanților Î.S.” Moldelectrica” și a proprietarului lotului Lupașco Serghei.

Din conținutul documentelor prezentate, confirmate prin explicațiile la fața locului a lui Serghei Lupașcu, reiese că acesta este coproprietar (1/2 cotă parte) al terenului cu nr. cadastral 7801118692 din str. Ștefan cel Mare, or. Soroca cu suprafața de 0,0522 ha, format în hotarele lui actuale în anul 2020, ca urmare a divizării (contract de divizare a bunului imobil nr.1282 din 05.06.2020) dar și cumpărării unor suprafețe adiacente.

Se menționează faptul că acțiunile de formare a bunului, au fost întreprinse recent și beneficiarul (comanditarul Lupașco Serghei) a văzut și conștient a mers la încheierea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a terenului adiacent cu primăria or. Soroca pe care intenționa să efectueze careva construcții, necătând la faptul că acesta se afla în nemijlocita vecinătate cu o instalație electroenergetică LEA-110 kV (foto anexă 1, foto anexă 2, foto anexă 3). Totodată, prezintă mari semne de întrebare legalitatea acțiunilor întreprinse de administrația publică locală în vederea vânzării terenurilor adiacente cu scopul formării bunului imobil cu destinația ”pentru construcție”, deși acestea se aflau în perimetrul zonei de protecție a rețelei electrice (zona roșie).

La fața locului, specialiștii tehnici ai Î.S.”Moldelectrica” în prezența reclamantului Lupașco Serghei au efectuat repetat măsurările orientative prin suprapunerea amplasării viitoarei construcții, expusă în proiectul prezentat, cu planul situațional. Ca urmare, a fost stabilit că distanța orientativă de la firele marginale a LEA-110 kV până la viitoarea clădire constituie aproximativ 8 m. Mai mult ca atât, hotarele terenului actual, dar și o eventuală viitoare construcție, indiferent de poziționarea acesteia, nimerește în perimetrul zonei de protecție de 20 m a LEA de 110 kV. Astfel, reieșind din hotarele actuale ale terenului, construcția cărorva imobile pe această suprafață nu poate fi avizată pozitiv și ar reprezenta o încălcare flagrantă de către Î.S. ”Moldelectrica” a normelor legislației in vigoare. Proprietarului terenului Lupașco Serghei i-au fost explicate restricțiile impuse în zona de protecție a liniilor electrice dar și riscurile majore care pot apărea ca urmare a nerespectării acestora, însă după cum reiese din acțiunile ulterioare ale acestuia, el nu conștientizează și încearcă prin intermediul instanței de judecată să oblige Î.S.”Moldelectrica” la întreprinderea unor acte ilegale și asumarea eventualei răspunderi care va surveni în cazul unor viitoare incidente.

În susținerea poziției expuse, atenționează asupra următoarelor prevederi legale.

Potrivit prevederilor art. 127 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Iar potrivit prevederilor art. 500 alin. (3) din Codul Civil, dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Potrivit prevederilor art. 62 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016 , pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor electrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se stabilesc zone de protecție a rețelelor electrice. (2) În scopul protecției rețelelor electrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem: a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor

electrice; b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor electrice; c) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele electrice și în zonele de protecție a rețelelor electrice; d) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor electric®.

Persoanelor fizice și juridice li se interzice: a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice; b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor electrice; c) să limiteze ori să îngrădească prin împrejmuiri, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua electrică.

Se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice.

În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor electrice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, operatorii de sistem sînt obligați să sesizeze organul supravegherii energetice de stat și să ceară încetarea lucrărilor în conformitate cu regulamentul respectiv.”

În scopul protecției și funcționării normale a capacităților energetice dar și evitarea punerii în pericol a persoanelor și bunurilor a fost elaborat și este în vigoare Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23.04.2002. Prevederile Regulamentului nominalizat se aplică în cadrul proiectării, construcției și exploatării rețelelor electrice, precum și la efectuarea lucrărilor în apropierea rețelelor electrice. Regulamentul în cauză stabilește expres noțiunea de zonă de protecție a liniei electrice aeriene (LEA), lista acțiunilor interzise în zona de protecție precum și condițiile obținerii de la întreprinderea de rețele electrice a permisului de desfășurare a lucrărilor în zona de protecție a LEA.

Astfel, conform pct.2 alin. (1), cap. I al Regulamentului nominalizat, este prevăzut că zona de protecție a LEA este: ”...zona de-a lungul LEA, constituită din terenul și spațiul aerian, limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale fără devieri, la distanța de:... LEA cu tensiunea de 110 kV-20 m.”

Potrivit prevederilor pct.5 alin. 1), cap. II al Regulamentului nominalizat: ”Terenurile, aflate în zonele de protecție a rețelelor electrice, nu vor fi luate de la proprietarii de pământ, dar vor fi folosite de aceștia pentru lucrări agricole și alte lucrări cu respectarea strictă a prezentului Regulament.”

Potrivit prevederilor lit. a) și 1), pct.17 cap. II al Regulamentului nominalizat “17. în zonele de protecție a rețelelor electrice se interzice efectuarea, fără acordul în scris al IRE, a oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume: a) efectuarea construcțiilor, reparațiilor capitale, reconstrucțiilor sau demolarea clădirilor și construcțiilor;...l) demolarea sau reconstrucția clădirilor, ...și altor construcții în locurile de traversare a liniilor electrice aeriene sau de amplasament al unităților de intrare și al instalațiilor de distribuție fără permutarea în prealabil a acestor linii și instalații din contul beneficiarilor construcțiilor, de comun acord cu ÎRE; ...”

În concluzie, încălcarea zonei de protecție a instalațiilor electrice, liniilor electrice prin diverse construcții, amenajări, etc., au un impact negativ direct asupra fiabilității și furnizării continue a energiei electrice, conducând la deconectări avariate, creând impedimente în deservirea rețelelor electrice, inclusiv în restabilirea operativă a furnizării energiei în caz de avarii și prin urmare aduc deranjamente intereselor publice a consumatorilor, iar cel mai important, acestea pot provoca situații de risc major de incendii și electrocutare a persoanelor. Astfel, avizarea unor construcții în perimetrul zonei de protecție a rețelelor electrice este ilegală și atrage după sine răspunderea întreprinderii în caz de survenire a unor eventuale incidente.

Referitor la solicitarea privind obligarea pârâtului la strămutarea LEA110 kV amplasată lângă terenul situat or. Soroca, str. Ștefan cel Mare,118 la o distanță securizată, ține să informeze că Î.S.”Moldelectrica” este întreprinderea de stat creată în octombrie 2000 în baza Hotărîrii Guvernului nr. 1000 din 02.10.2000. În vederea realizării funcțiilor statutare (genurile principale de activitate ale întreprinderii sunt dirijarea operativ tehnologică unică a sistemului electroenergetic și transportarea energiei electrice prin rețelele electrice de tensiune înaltă) întreprinderii i-au fost transmise activele funcționale a Rețelelor Electrice de Tensiune înaltă, printre care și LTÎ 110 kV Soroca-Voroncovo, Soroca-Poroga (anul dării în exploatare 1987).

Î.S. ”Moldelectrica” a preluat LEA 110 kV Soroca-Voroncovo, Soroca-Poroga conform amplasamentul său actual și nu a intervenit cu careva modificări în traseul acesteia. Potrivit opiniei preventive a specialiștilor Î.S.”Moldelectrica” posibilitatea tehnică de strămutare pe cale aeriană a acestei porțiuni de LEA nu este, aceasta fiind construită în interes public în condiții strâmtorate (dificile) de localitate.

Mai mult ca atât, strămutarea unor porțiuni de linii sunt proceduri complexe și foarte costisitoare care includ costuri considerabile pentru proiectare, materiale și lucrări, care urmează a fi suportate de către persoana cointeresată (comanditar). Asemenea cheltuieli pentru întreprinderea de stat sunt neîntemeiate și nu pot fi incluse în tarif.

Potrivit prevederilor pct.7 alin. l), cap. II din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.514 din 23.04.2002, „întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care execută lucrări ce necesită refacerea rețelelor electrice sau protejarea lor de deteriorări, sînt obligate să îndeplinească aceste lucrări din contul mijloacelor proprii, de comun acord cu IRE.”

În referință se mai indică că urmează de ținut cont și de faptul că Lupașco Serghei intenționează să desfășoare pe teritoriul pe care îl deține inclusiv și o activitate economică (atelier auto și spălătorie), ceea ce presupune înăsprirea controlului privind respectarea documentelor normativ-tehnice cu privire la securitatea exploatării rețelelor electrice și a Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, datorită riscurilor suplimentare care pot să apară (formarea arcurilor electrice, scurgerea sau transmiterea curentului prin intermediul construcțiilor, echipamentelor, utilajelor și obiectelor folosite în calitate de instrumente de lucru, incendii, etc.)

Intervenientul accesoriu Lupașco Olesea în ședința de judecată acțiunea a susținut, ulterior în ședință nu s-a prezentat.

Aprecierea instanței de judecată

Ascultând explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, analizând temeiurile invocate de reclamant în cererea de chemare în judecată, bazându-se pe cercetarea completă și nepărtinitoare a tuturor probelor propuse spre administrare în cadrul cercetării judiciare, instanța de judecată relevă următoarele:

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.

Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Probaţiunea constă în activităţile procesuale şi procedurale prin care părţile şi alte persoane implicate în proces stabilesc, prin mijloacele prevăzute de lege, elemente de fapt necesare pentru constatarea faptelor şi împrejurărilor ce formează obiectul probaţiunii. De altfel, prin sarcina probaţiunii se înţelege obligaţia procesuală ce revine participanţilor de a dovedi împrejurările care formează obiectul probaţiunii.

Cel care formulează o pretenţie trebuie să o şi dovedească, să aducă proba viciului, prejudiciului şi a legăturii cauzale dintre ele.

Întrucât procesul civil este pornit de reclamant prin introducerea cererii de chemare în judecată, el are primul obligaţia să-şi dovedească pretenţiile.

Potrivit art.1 alin.(1) Cod civil, legislaţia civilă este întemeiată pe recunoaşterea egalităţii participanţilor la raporturile reglementate de ea, protecţia vieţii intime, private şi de familie, recunoaşterea inviolabilităţii proprietăţii, a libertăţii contractuale, protecţia bunei-credinţe, protecţia consumatorului, recunoaşterea inadmisibilităţii imixtiunii în afacerile private, necesităţii de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată şi de apărare a lor de către organele de jurisdicţie competente.

Conform art.9 alin. (1), (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Prevederile alin (2) lit. a) Cod civil, stipulează că, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Potrivit art. 10 Cod civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Obiectul prezentului litigiu, prin acţiunea înaintată de către Lupașco Serghei este obligarea pârâtului ÎM ”Moldelectrica” să elibereze acord la construcția casei de locuit cu atelier auto și spălătorie pe terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118, precum și obligarea ÎM ”Moldelectrica” de a strămuta LAE de 110 kv amplasată lângă terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118 la o distanță securizată.

Ținând cont că reclamantul a formulat mai multe pretenții de sine stătătoare, instanța se va expune distinct asupra fiecăreia.

Cu referire la pretenția privind obligarea ÎM ”Moldelectrica” să elibereze acord la construcția casei de locuit cu atelier auto și spălătorie pe terenul amplasat în or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118, instanța reține următoarele:

În ședința de judecată s-a constatat că reclamantul Lupașco Serghei împreună cu Lupașco Olesea dețin în proprietate bunul imobil situat în mun. Soroca str. Ștefan cel Mare și anume terenul înregistrat cu nr. cadastral 7801118.692, teren cu suprafața de 0,0522 ha pentru construcții în temeiul contractului de divizare a bunului imobil nr 1282 din 05.06.2020, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile anexat la dosar.(f.d. 9)

După cum rezultă din înscrisurile anexate la materiale cauzei, la 18 iulie 2020, Lupașco Serghei, Lupașco Olesea s-au adresat către Primăria municipiului Soroca cu cerere privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea casei de locuit cu atelier auto și spălătorie pentru terenul din or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118.(f.d 23)

Ulterior, la 22 septembrie 2020, Lupașco Serghei s-a adresat cu un demers către Î.S.”Moldelectrica” prin care a solicitat eliberarea acordului pentru emiterea certificatului de urbanism și a autorizației de construcție pentru casa de locuit cu atelier auto și spălătorie pe adresa or. Soroca, str. Ștefan cel Mare 118.

Prin scrisoarea nr. 46-39/1365 din 02 octombrie 2020, Î.S.“Moldelectrica” a informat reprezentantul reclamantului că în zona din str. Ștefan cel Mare 118 or. Soroca este amplasată o LEA de 110 kv care este proprietatea statului și se află la balanța Î.S.“Moldelectrica”, iar în activitatea sa se conduce legislației în vigoare.

Î.S.“Moldelectrica” a menționat faptul că în zona str. Ștefan cel Mare 118 or. Soroca, este amplasată o linie electrică aeriană de tensiune înaltă 110 kV care este proprietatea statului și se află la balanța Î.S. ”Moldelectrica”. Potrivit Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice aprobat prin hotărîrea Guvernului nr 514 din 23 aprilie 2002, zona de protecției a LEA este ”zona de-a lungul liniei electrice aeriene (LEA) constituită din terenul și spațiul aerian, limitate de planuri verticale, departe de ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale fără devieri, la distanța de LEA cu tensiunea de 110 kV - 20m (f.d. 24-25)

Nefiind decacord cu răspunsul eliberat prin scrisoarea nr. 46-39/1365 din 02 octombrie 2020, la 28 ianuarie 2021 Lupașcu Serghei a expediat o cerere prealabilă prin care a solicitat eliberarea acordului la construcția casei de locuit cu atelier auto și spălătorie situat în or Soroca str. Ștefan cel Mare 118, iar în caz de refuz eliberarea acordului solicită strămutarea LAE de 110 kv amplasată lângă terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118 la o distanță securizată.(f.d 26-30)

Prin scrisoarea nr.46-39/335 din 11 martie 2021, Î.S.“Moldelectrica” a atenționat repetat partea reclamantă că în activitatea sa se conduce de prevederile legislației în vigoare și acționează în corespundere cu acestea. Astfel, în vederea neadmiterii cărorva ilegalități dar și cu scopul constatării și verificării în teritoriu a situației concrete, pe data de 04.03.2021 a fost organizată o deplasare repetată la fața locului a reprezentanților Î.S.”Moldelectrica” și a proprietarului lotului Lupașco Serghei.

În scrisoare se menționează că din conținutul documentelor prezentate, confirmate prin explicațiile la fața locului a lui Serghei Lupașcu, reiese că acesta este coproprietar (1/2 cotă parte) al terenului cu nr. cadastral 7801118692 din str. Ștefan cel Mare, or. Soroca cu suprafața de 0,0522 ha, format în hotarele lui actuale în anul 2020, ca urmare a divizării (contract de divizare a bunului imobil nr.1282 din 05.06.2020) dar și cumpărării unor suprafețe adiacente. Acțiunile de formare a bunului, au fost întreprinse recent și beneficiarul (comanditarul Lupașco Serghei) a văzut și conștient a mers la încheierea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare a terenului adiacent pe care intenționa să efectueze careva construcții, necătând la faptul că acesta se afla în nemijlocita vecinătate cu o instalație electroenergetică LEA-110 kV (foto anexă 1, foto anexă 2, foto anexă 3). Mai mult ca atât, prezintă mari semne de întrebare legalitatea acțiunilor întreprinse de administrația publică locală în vederea vânzării terenurilor adiacente cu scopul formării bunului imobil cu destinația ”pentru construcție”, deși acestea se aflau în perimetrul zonei de protecție a rețelei electric.(f.d 31-34)

Se mai indică în scrisoare că fiind la fața locului, specialiștii tehnici ai Î.S.”Moldelectrica” în prezența reclamantului Lupașco Serghei au efectuat repetat măsurările orientative prin suprapunerea amplasării viitoarei construcții, expusă în proiectul prezentat, cu planul situațional. Ca urmare, a fost stabilit că distanța orientativă de la firele marginale a LEA-110 kV până la viitoarea clădire constituie aproximativ 8 m. Mai mult ca atât, hotarele terenului actual, dar și o eventuală viitoare construcție, indiferent de poziționarea acesteia, nimerește în perimetrul zonei de protecție de 20m a LEA de 110 kV. Astfel, reieșind din hotarele actuale ale terenului, construcția cărorva imobile pe această suprafață nu poate fi avizată pozitiv.

Totodată în scrisoarea se indică faptul că proprietarului terenului Lupașco Serghei i-au fost explicate restricțiile impuse în zona de protecție a liniilor electrice dar și riscurile majore care pot apărea ca urmare a nerespectării acestora.

La caz, instanța reține că deși reclamantul invocă că prin acțiunile pârâtului se atentează la dreptul de proprietate și de folosință asupra terenului din str. Ștefan cel Mare 118 or. Soroca, instanța conchide că la materialele cauzei nu au fost prezentate acte confirmative prin care să demonstreze faptul că prin existența LAE (Liniei Aeriene Electrice) deținute și gestionate de către Î.S.”Moldelectrica” se atentează la dreptul de proprietate deținut de către reclamant.

Deși reclamantul susține că nu este respectat distanța de 20m de la LEA cu tensiune înaltă de 110 kv, instanța reține că anterior bunul imobil deținut de către reclamant în temeiul contractului de divizare a bunului imobil, a fost format din divizarea unui lot cu număr cadastral 7801118267 cu suprafața de 0,0783 ha situat în str. Ștefan cel Mare 118 or. Soroca. (f.d 14-16)

Astfel potrivit contractului de divizare a bunului imobil din 05 iunie 2020 autentificat de către notarul Radu Boldurescu, semnat de către Racu Evghenii pe de o parte și Lupașco Serghei și Lupașco Olesea pe de altă parte, părțile în scopul încetării proprietății comune s-a decis separarea cotelor cu formarea a două imobile separate și anume :

- În proprietatea cet. Racu Evghenii trece bunul imobil cota parte 1 Terenul pentru construcții nr cadastral 7801118691 cu suprafața de 0,0261 ha situat în intravilanul mun. Soroca

str. Ștefan cel Mare, conform planului geometric anexat și a proiectului de formare prin divizare , executat de IMSERCON, terenului i se atribuie nr. cadastral 7801118691

- În proprietatea cet. Lupașco Serghei îi trece bunul imobil cota parte ½ și cet. Lupașco Olesea în trece bunul imobil cota parte ½ : Terenul pentru construcții nr cadastral 7801118692 cu suprafața de 0,0522 ha situat în intravilanul mun. Soroca str. Ștefan cel Mare, conform planului geometric anexat și a proiectului de formare prin divizare, executat de IMSERCON, terenului i se atribuie nr. cadastral 7801118692.

Potrivit Contractului de vânzare cumpărare a terenului aferent nr. 4 din 22 ianuarie 2020, Lupașco Serghei a procurat de la autoritățile publice locale or. Soroca terenul cu suprafața de 0,0061ha ceea ce constituie 7,79 % din terenul cu suprafața totală de 0,0783 ha situat în mun. Soroca str. Ștefan cel Mare 118, nr. cadastral 7801118267.(f.d. 17-19)

Ca urmare se atestă că reclamatul și-a mărit suprafața terenului deținut în baza contractului de divizare a bunului cu terenul procurat de la autoritățile publice locale or. Soroca.

După cum rezultă din planul cadastral realizat la 27.12.2019, precum și catalogul coordonatelor eliberat la 11.03.2010, construcția/casa de locuit individuală (care a fost demolată) a fost amplasată în perimetrul punctelor de reper 1-6-5-2, al terenului cu nr. cadastral 7801118267, iar pe terenul pe care reclamantul dorește să-și construiască o casă de locuit cu atelier și spălătorie auto, în perimetrul punctelor de reper 2-5-4-3 din terenul nr. cadastral 7801118267 nu exista nici o construcție până la procurarea și divizarea terenurilor în 2020.

Referitor la normele indicate de către partea reclamantă în susținerea poziției și anume art. 57 alin (2) și art. 58 alin (1) din Legea nr 107 cu privire la energie electrică din 27.05.2016, instanța reține următoarele.

Potrivit art. 57 alin (2) Legea nr 107 cu privire la energie electrică din 27.05.2016, asupra terenurilor şi a altor bunuri proprietate privată, operatorii de sistem, în condiţiile prezentei legi, pe durata lucrărilor de construcţie, exploatare, întreţinere, reabilitare, modernizare, inclusiv de retehnologizare, a reţelelor electrice, beneficiază de următoarele drepturi:

a) dreptul de folosinţă asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare construcţiei, reabilitării sau modernizării reţelelor electrice;

b) dreptul de folosinţă asupra terenului pentru asigurarea funcţionării normale a reţelelor electrice prin efectuarea reviziilor, a reparaţiilor şi a altor intervenţii necesare pentru exploatarea şi întreţinerea reţelelor electrice;

c) servitutea de trecere subterană, de suprafaţă sau aeriană a terenului pentru construcţia reţelelor electrice şi/sau pentru executarea lucrărilor la locul de amplasare a reţelelor electrice cu ocazia intervenţiei în scopul reabilitării şi al modernizării sau pentru desfăşurarea lucrărilor de reparaţie, de revizie sau a altor lucrări de exploatare şi de întreţinere, pentru înlăturarea consecinţelor avariilor, precum şi pentru accesul la locul lor de amplasare a reţelelor;

d) dreptul de a cere restrîngerea sau sistarea unor activităţi care ar pune în pericol viaţa şi sănătatea persoanelor, bunurile sau anumite activităţi;

e) dreptul de acces la terenul unde se află reţelele electrice.

Potrivit art. 58 alin.(1) Legea nr 107 cu privire la energie electrică din 27.05.2016, Dreptul de folosinţă asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare de construcţie, reabilitare sau modernizare a reţelelor electrice se constituie în conformitate cu art.57 alin.(2^1) şi se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menţionat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, sînt în drept: a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje şi instalaţii necesare pentru executarea lucrărilor; b) să desfiinţeze culturi sau plantaţii, sau alte amenajări existente ori numai să le restrîngă în măsura

strict necesară pentru executarea lucrărilor, în condiţiile legii; c) să extragă materiale, să capteze apă, în condiţiile legii; d) să instaleze utilaje şi să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri şi locuinţe pe şantier; e) să sisteze ori să restrîngă activităţile proprietarului în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor menţionate.

Astfel reținând prevederile legale citate mai sus, instanța consideră că argumentul reclamantului referitor la faptul că pârâtul încalcă dreptul de proprietate și de folosință nu poate fi luat în considerare, or, potrivit Actului de constatare din 04 martie 2021 cu anexe, pe terenul reclamantului nu sunt amplasați piloni cu fiere electrice sau careva construcții/ obiecte ce aparțin pârâtului (f.d. 88), respectiv nu este necesar careva acord de la reclamant -proprietarii terenului în vederea executării unor lucrări a rețelelor electrice. Or, în speță reclamantul solicită efectuarea unei construcții pe terenul său și nu viceversa.

Ca urmare instanța nu poate să i-a în considerare argumentul reclamantului referitor la faptul că nu a fost expediat nici un aviz proprietarilor terenului și nici un acord în vederea construirii rețelelor electrice de către pârât, or acestea au fost plasate/instalate anterior divizării terenului deținut în prezent de către reclamant.

Totodată instanța reține că în conformitate cu art. 96 alin.(19) din Legea nr. 107 cu privire la energia electrică din 27.05.201, în cazul în care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, au fost emise autorizaţii de construire care au permis efectuarea lucrărilor de construcţie în zonele de protecţie a reţelelor electrice, beneficiarul sau proprietarul construcţiei este obligat să acorde acces operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor de exploatare, de întreţinere sau de modernizare a reţelelor electrice.

Din explicațiile pârâtului se atestă că rețelele electrice de tensiune înaltă, printre care și linia ce este în apropierea terenului reclamantului a fost preluată de către ÎS ”Moldelectrica” în 2000, anul creării întreprinderii, iar careva modificări în ce privește amplasarea pe traseu nu au fost efectuate, or instanței nu i-au fost prezentate careva înscrisuri în acest sens.

Corespunzător se mai reține că potrivit proiectului de construcție a casei de locuit cu atelier și spălătorie auto, casa ce urmează a fi construită pe terenul din mun. Soroca str. Ștefan cel Mare 118 ce aparține la moment reclamantului se află în vecinătatea cu LEA 110kv fapt confirmat prin actul de constatare din 04 martie 2021 și a anexa nr.3.(f.d 84-85,88)

Potrivit Actului de constatare din 04 martie 2021, reprezentanții ÎS ” Moldelectrica” în rezultatul acțiunilor întreprinse au constatat că terenul ce aparține lui Lupașco Serghei și Lupașco Olesea cu număr cadastral 07801118692 cu suprafața de 0,0522 ha nu conține careva construcții sau îngrădiri, respectiv nu poate fi fixat un punct de reper concret pentru a efectua măsurări precise. Totodată în vederea concretizării distanțelor a fost suprapus planul general din proiectul construcției prezentat de către Lupașco S. cu ortofoto 2016 din baza de date geospațiale moldova-map.md gestionată de Ingeocad. Drept rezultat, s-a constatat că practic întreaga suprafață a terenului cu nr cadastral 07801118692 cu suprafața de 0,0522 ha care aparține lui Lupașco S se încadrează în zona de protecție de 20 m stabilită pentru LEA 110 kv. Distanța de la firele marginale ale LEA 110kv până la construcția proiectată din planul general (1:500) constituie aproximativ 3-4 m.(f.d 84-85)

Respectiv instanța reține că potrivit catalogului coordonatelor eliberat la 11.03.2010 distanța de la construcția demolată era cu mult mai mare și anume de 18m respectiv 13m decât distanța de la viitoarea construcție proiectată ce constituie 3-4 m.

Ca urmare argumentul reclamantului referitor la faptul că la instalarea LEA a fost efectuată cu încălcări nu a fost probat.

În speță instanța reține prevederile art. 127 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care statuează că, Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Potrivit prevederilor art. 500 alin. (3) din Codul civil, dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Potrivit prevederilor art. 62 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016, pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor electrice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor și a mediului, în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, se stabilesc zone de protecție a rețelelor electrice. (2) În scopul protecției rețelelor electrice, persoanelor fizice și juridice li se interzice, fără acordul operatorului de sistem: a) să efectueze construcții de orice fel în zona de protecție a rețelelor electrice; b) să efectueze săpături de orice fel ori să înființeze plantații perene în zona de protecție a rețelelor electrice; c) să depoziteze materiale pe căile de acces la rețelele electrice și în zonele de protecție a rețelelor electrice; d) să intervină în orice alt mod asupra rețelelor electrice.

Persoanelor fizice și juridice li se interzice: a) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele electrice; b) să deterioreze construcțiile, îngrădirile sau inscripțiile de identificare și de avertizare aferente rețelelor electrice; c) să limiteze ori să îngrădească prin împrejmuiri, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua electrică.

Se interzice emiterea autorizațiilor de construire care permit efectuarea lucrărilor de construcție în zonele de protecție a rețelelor electrice.

În cazul în care constată că în zona de protecție a rețelelor electrice se efectuează lucrări cu încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, operatorii de sistem sînt obligați să sesizeze organul supravegherii energetice de stat și să ceară încetarea lucrărilor în conformitate cu regulamentul respectiv. ”.

În speță se mai reține că în pct.2 alin. (1) al Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 514 din 23.04.2002 sunt explicați termenii și definiții prin care explică că : *zona de protecție a liniei electrice aeriene (LEA)* este zona de-a lungul LEA, constituită din terenul și spațiul aerian, limitate de planurile verticale, depărtate din ambele părți ale liniei de la conductoarele marginale fără devieri, la distanța de: LEA cu tensiunea de 110 kV-20 m.

Totodată potrivit prevederilor pct.3 al Regulamentului, stabilește că pentru asigurarea integrităţii, crearea condiţiilor normale de exploatare a reţelelor electrice şi prevenirea accidentelor, se vor repartiza terenuri speciale, se vor stabili zonele de protecţie, distanţele minime acceptabile de la reţelele electrice pînă la clădiri, construcţii, suprafeţele terestre şi de apă, se vor delimita fîşiile curăţate de arbori în masivele păduroase şi plantaţii.

Potrivit prevederilor pct.5 al Regulamentului, terenurile, aflate în zonele de protecție a rețelelor electrice, nu vor fi luate de la proprietarii de pământ, dar vor fi folosite de aceștia pentru lucrări agricole și alte lucrări cu respectarea strictă a prezentului Regulament.

Pct.13. al Regulamentului stabilește că Organele administraţiei publice locale sau alte persoane juridice, pînă la eliberarea autorizaţiei de construcţie a caselor de locuit, clădirilor şi construcţiilor, sînt obligate să coordoneze în prealabil cu ÎRE locurile posibile de amplasare a acestor obiective.

Potrivit prevederilor pct.17 Regulamentului, în zonele de protecție a rețelelor electrice se interzice efectuarea, fără acordul în scris al ÎRE, a oricăror acțiuni ce pot conduce la perturbarea funcționării normale a rețelelor electrice, la deteriorarea acestora sau la accidente, și anume: a) efectuarea construcţiilor, reparaţiilor capitale, reconstrucţiilor sau demolarea clădirilor şi

construcţiilor;b) executarea oricăror lucrări miniere, de încărcare-descărcare, dragare, dinamitare şi ameliorare, plantarea şi tăierea arborilor şi arbuştilor, instalarea barajelor, spalierilor pentru vii şi livezi;c) trecerea automobilelor şi mecanismelor, cu sau fără încărcătură, avînd o înălţime de peste 4,5 m de la suprafaţa drumului;d) plantarea zonelor verzi cu plantaţii perene;e) amplasarea staţiilor de alimentare a automobilelor şi alte depozite de carburanţi şi lubrifianţi;f) aruncarea, sprijinirea sau legarea obiectelor străine de stîlpi sau conductoare electrice, urcarea pe stîlpi, blocarea accesului spre ei, aruncarea pe conductoare a zăpezii de pe acoperişuri;g) formarea diverselor locuri de acumulare a gunoaielor;h) depozitarea nutreţurilor, îngrăşămintelor, paielor, lemnelor şi altor materiale, aprinderea focului;i) amenajarea terenurilor sportive, stadioanelor, tîrgurilor, staţiilor pentru transportul public, parcărilor pentru toate tipurile de maşini şi mecanisme, organizarea diverselor manifestări cu antrenarea unui număr mare de oameni, care nu sînt angajaţi în executarea unor lucrări autorizate în modul stabilit;î) lansarea zmeilor, modelelor sportive ale aparatelor de zbor, inclusiv a celor ghidate;j) staţionarea tuturor mijloacelor de transport, cu excepţia transportului feroviar (în zonele de protecţie a LEA cu tensiuni de peste 330 kV);k) amenajarea cantonamentelor de cîmp şi a oborurilor; l) demolarea sau reconstrucţia clădirilor, podurilor, tunelurilor, căilor ferate, şoselelor şi altor construcţii în locurile de traversare a liniilor electrice aeriene sau de amplasament al unităţilor de intrare şi al instalaţiilor de distribuţie fără permutarea în prealabil a acestor linii şi instalaţii din contul beneficiarilor construcţiilor, de comun acord cu ÎRE;m) sustragerea materialelor, aparatelor, echipamentelor şi elementelor reţelelor electrice;n) utilizarea instalaţiilor de aspresiune mobile (în zonele de protecţie a liniilor de transport de energie electrică de 6-750 kV);o) aflarea persoanelor străine pe teritoriul sau în încăperile construcţiilor de reţele electrice, deschiderea uşilor şi ferestrelor de la instalaţiile reţelelor electrice, comutarea şi racordarea reţelelor electrice;p) lichidarea sau blocarea căilor de acces la obiectivele reţelelor electrice;r) împuşcarea păsărilor aflate pe pilonii sau conductoarele LEA;s) pescuitul şi prinderea altor vieţuitoare acvatice, extragerea plantelor acvatice cu unelte subacvatice, organizarea vadurilor de adăpare, spargerea şi colectarea gheţii în zonele de protecţie a liniilor electrice subacvatice;ş) efectuarea lucrărilor terasiere în aproprierea LEC subterane la o adîncime de peste 0,3 m, iar pe terenuri arate - la o adîncime de 0,45 m, nivelarea solului cu buldozere şi excavatoare;t) executarea lucrărilor cu mecanisme de percuţie, aruncarea unor greutăţi de peste 5 tone, evacuarea substanţelor caustice şi corozive, precum şi a carburanţilor şi lubrifianţilor; ţ) aruncarea ancorei, trecerea cu ancore, lanţuri, sonde, plase şi traluri aruncate în zonele de protecţie a liniilor de cablu subacvatice cu transport de energie electrică.

Reieșind din conținutul regulamentului sus citat, instanța reține că pentru edificarea unei construcții sau executarea unor lucrări în zona de protecție a rețelelor electrice se va solicita acordul ÎRE, în speță, pârâtul ÎS ”Moldelectrica” (la balanța căruia se află LEA de 110 kv și care se află în vecinătatea terenului deținut de reclamant), a eliberat răspuns negativ în ce privește construcția unei case de locuit cu spălătorie auto pe terenul nominalizat.

Suplimentar instanța reține că la emiterea avizului negativ în ce privește construcția unei case, Î.S ”Moldelectrica” a menționat faptul că poziția hotarelor terenului cu suprafața de 0,0522 ha înregistrat în Registrul bunurilor imobile în data de 09.06.2020 cu numărul cadastral 7801118.692 dar și o eventuală viitoare construcție, indiferent de poziționarea acesteia, nimerește în perimetrul zonei de protecție de 20 m a LEA de 110 kv.

De asemenea instanța reține și explicațiile pârâtului ÎS ”Moldelectrica” referitor la refuzul de a aviza construcții în perimetru zone de protecție a rețelelor electrice, or încălcarea zonei de protecție a instalațiilor electrice, liniilor electrice pot avea un impact negativ direct asupra

fiabilității și furnizării continue a energiei electrice, conducând la deconectări avariate, creând impedimente în deservirea rețelelor electrice, inclusiv în restabilirea operativă a furnizării energiei în caz de avarii și prin urmare aduc deranjamente intereselor publice a consumatorilor, iar cel mai important, acestea pot provoca situații de risc major de incendii și electrocutare a persoanelor.

În susținerea poziției date partea pârâtă a prezentat și un raport a comisariatului de poliție Hîncești potrivit căruia unii locuitori descărcând o mașină de lemne în gospodărie, aruncând din carosiera mașinei un lemn a atins cu el sârmele cu curent electric cu tensiune înaltă care trec pe deasupra gospodăriei, dupa care cetățeanul a fost electrocutat mortal.

Ținând cont de normele indicate mai sus cât și din conținutul înscrisurilor anexate instanța nu a stabilit careva încălcări ce ține de eliberarea refuzului în construcția casei de locuit pe suprafața de teren solicitată, precum și nu a stabilit careva criterii și pentru care urmează se oblige pârâtul ÎS ”Moldelectrica” să elibereze un acord la construcția unei case cu atelier auto și spătătorie în perimetrul zonei de protecție a rețelelor electrice a LEA de 110 kv.

Astfel, instanța de judecată va respinge solicitarea reclamantului cu privire la obligarea pârâtului ÎS ”Moldelectrica” să elibereze acord la construcția casei de locuit cu atelier auto și spălătorie pe terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118, or viitoarea construcție se află în perimetrul zonei de protecție a rețelelor electrice a LEA de 110 kv.

Cât privește capătul de cerere privind obligarea pârâtului să strămute LAE de 110 kv amplasată lângă terenul situat or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118 la o distanță securizată, instanța reține următoarele.

În conformitate cu art. 96 alin.(19) din Legea nr. 107 cu privire la energia electrică din 27.05.2016, în cazul în care, pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi, au fost emise autorizaţii de construire care au permis efectuarea lucrărilor de construcţie în zonele de protecţie a reţelelor electrice, beneficiarul sau proprietarul construcţiei este obligat să acorde acces operatorului de sistem pentru executarea lucrărilor de exploatare, de întreţinere sau de modernizare a reţelelor electrice. În cazul în care, din anumite motive, o persoană solicită strămutarea reţelei electrice, aceasta se va efectua cu condiţia achitării prealabile de către beneficiarul sau proprietarul construcţiei a costurilor aferente strămutării reţelei electrice, după obţinerea acordului proprietarilor sau al deţinătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasate noile reţele electrice.

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 1000 din 02.10.2000 și dispus crearea întreprinderii de stat ” Moldelectrica” în care se includ activele Rețelelor Electrice de Tensiune Înaltă.

Potrivit pct. 4 din Hotărîrea Guvernului nr. 1000 din 02.10.2000, Întreprinderea de Stat ”Moldelectrica” are ca obiect principal de activitate: - gestionarea operativă centralizată a sistemului electroenergetic la nivel de Serviciu Dispecerat Central, cu perspectiva instituirii unui operator de sistem al sistemului electroenergetic naţional;

- transportarea energiei electrice prin reţelele electrice de tensiune înaltă;
- exploatarea şi dezvoltarea sistemului de transport a energiei electrice, de telecomunicaţii şi tehnologii informatice, în corelare cu sistemele de producţie şi distribuţie;
- asigurarea funcţionării sistemului naţional de transport a energiei electrice în condiţii de calitate, siguranţă, eficienţă economică şi protecţie a mediului înconjurător;
- exploatarea interconexiunilor şi tranzitul internaţional al energiei electrice;
- asigurarea interconexiunilor şi condiţiilor optime de funcţionare în paralel cu sistemele electroenergetice din alte ţări;

- rularea programelor specializate pentru determinarea parametrilor de funcţionare optimă a sistemului electroenergetic naţional;
- efectuarea unor schimburi de energie electrică cu partenerii externi de interconexiune pe piaţa locală de balansare a energiei electrice pentru evitarea dezechilibrelor de producţie-consum;
- pregătirea şi perfecţionarea personalului din sectorul electroenergetic.

Din explicațiile părții pârâte se reține că Î.S.„Moldelectrica” i-au fost transmise activele funcționale a Rețelelor Electrice de Tensiune înaltă, printre care și LTÎ 110 kV Soroca-Voroncovo, Soroca-Poroga (anul dării în exploatare 1987). Î.S. „Moldelectrica” a preluat LEA 110 kV Soroca-Voroncovo, Soroca-Poroga conform amplasamentul său actual și nu a intervenit cu careva modificări în traseul acesteia. Potrivit opiniei preventive a specialiștilor Î.S.„Moldelectrica” posibilitatea tehnică de strămutare pe cale aeriană a acestei porțiuni de LEA nu este, aceasta fiind construită în interes public în condiții strâmtorate (dificile) de localitate. Mai mult ca atît, strămutarea unor porțiuni de linii sunt proceduri complexe și foarte costisitoare care includ costuri considerabile pentru proiectare, materiale și lucrări, care urmează a fi suportate de către persoana cointeresată (comanditar). Asemenea cheltuieli pentru întreprinderea de stat sunt neîntemeiate și nu pot fi incluse în tarif.

Potrivit art.117 alin.(1) şi (2) Cod de procedură civilă, probe în pricini civile sînt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea pricinii, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.

Potrivit prevederilor pct.7 alin. (l) din Regulamentul cu privire la protecția rețelelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului № 514 din 23.04.2002, întreprinderile, organizațiile și instituțiile, care execută lucrări ce necesită refacerea rețelelor electrice sau protejarea lor de deteriorări, sînt obligate să îndeplinească aceste lucrări din contul mijloacelor proprii, de comun acord cu ÎRE.

În speță se reține că reclamantul nu a demonstrat îndeplinirea cerințelor indicate în 96 alin.(19) din Legea nr. 107 cu privire la energia electrică din 27.05.2016, or nu a fost prezentate înscrisuri ce atestă achitarea costurilor aferente strămutării rețelei electrice precum și a acordului proprietarilor sau al deținătorilor legali ai terenului de pe traseul pe care urmează să fie amplasate noile rețele electrice.

Subsidiar instanța ține să sublinieze că pe teritoriu reclamantului nu sunt amplasate careva construcții/piloni electrici ce aparțin pârâtului, ci doar o porțiune de teren este traversată de liniile electrice și se află în zona de protecție a rețelelor electrice, care au fost construite în interes public în condiții strîmtorate (dificile) de localitate anterior obținerii dreptului de proprietate a reclamantului asupra terenului din or. Soroca str. Ștefan cel Mare 118, fapt confirmat și prin pașaportul liniei aeriene.

Ca urmare din conținutul înscrisurilor anexate se reține că, reclamantul Lupașco Serghei nu a prezentat schița de proiect din care ar rezulta că pârâtul ÎS ”Moldelectrica” ar putea să strămute linea LAE de 110 kv ce ar fi la o distanță securizată, or din imaginile foto și anexate la dosar se atestă că în imediata apropiere se află un drum public cât și case de locuit.

Totodată un factor importat este că linia de tensiunea înaltă se află deasupra teritoriului deținut de reclamant, deoarece acesta și-a mărit suprafața terenului de care dispunea până la

divizare, din terenul ce aparținea autorității publice, fapt confirmat prin contractul de vânzare cumpărare din 04 din 22 ianuarie 2020 (f.d. 17)

Iar faptul că viitoarea construcție pe care reclamatul intenționează să o construiască se va afla sub liniile de tensiune înaltă nu -i poate fi imputată pârâtului. Or, potrivit pct. 2 al contractului de vânzare cumpărare din 04 din 22 ianuarie 2020, cumpărătorul -Lupașco Serghei s-a obligat să asigure accesul pe terenul aferent a reprezentanților serviciilor publice pentru deservirea, reconstruirea și repararea obiectelor de uz comun și de infrastructură inginerească, să asigure folosirea nestingherită și gratuită a obiectelor de uz public drumurile auto și de pietoni, obiectele infrastructurii inginerești) care existau la momentul înregistrării cererii de cumpărare a terenului aferent.

Respectiv se reține că la momentul procurării terenului aferent terenului deținut din str. Ștefan cel Mare 118 or. Soroca, reclamantul a cunoscut de spre faptul că este traversat de linii electrice cu tensiune înaltă și a acceptat acest fapt.

Ținând cont de solicitarea privind obligarea pîrîtului să înlăture obstacolele ce împiedică exercitarea dreptului de proprietate prin strămutarea linie de tensiune înaltă, instanța reiterează poziția referitor la faptul că pe parcursul examinării cauzei nu au fost constatate careva intervenții din partea pîrîtului pe terenul ce aparține reclamantului, totodată se reține la momentul amplasării liniei LAE de 110 kv fiind coordonată cu organele de resort, astfel solicitarea dată instanța o va respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.131 Cod de procedură civilă explicaţiile date de părţi şi intervenienţi asupra circumstanţelor care le sînt cunoscute şi care au importanţă în proces urmează a fi verificate şi evaluate deopotrivă cu celelalte probe.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994, pct.61, seria A, nr.288).

Cât privește cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată, se reține că în conformitate cu art. 94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Conform art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În circumstanțele descrise, având în vedere că pretențiile formulate de către reclamant împotriva Moldelectrica” ÎS privind înlăturarea obstacolelor s-a dovedit a fi neîntemeiate, instanța de judecată va respinge pretențiile reclamantului referitor la încasarea cheltuielilor de judecată sub forma de asistenta juridică, care sunt subsidiare acțiunii de bază și este determinată de admitere sau respingere acțiunii, ca fiind neîntemeiat.

De asemenea, instanţa de judecată menționează că în cadrul examinării cauzei a creat participanţilor la proces, condiţii obiective şi echitabile, pentru exercitarea drepturilor şi

obligaţiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea dreptului părţilor la un proces echitabil, garantat şi asigurat prin art. 6 al Convenţiei Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC al RM, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Lupașco Serghei către ”Moldelectrica” ÎS privind înlăturarea obstacolelor, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian DVORNIC